लागू मिति: २०६४।११।३
पहिलो संशोधन लागू मिति २०७४।४।०३

धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ को दफा ११६ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नेपाल सरकारको स्वीकृती लिई नेपाल धितोपत्र बोर्डले देहायका नियमहरु बनाएको छ ।

परिच्छेद – १

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः** (१) यी नियमहरुको नाम "धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४" रहेको छ ।

(२) यो नियमावली नेपाल धितोपत्र बोर्डले तोकेको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. **परिभाषाः** विषय वा प्रसंङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

(क) "ऐन" भन्नाले धितोपत्र सम्बन्धी ऐन, २०६३ सम्झनु पर्छ ।

(ख) "बोर्ड" भन्नाले ऐनको दफा ३ बमोजिम स्थापना भएको नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्झनु पर्छ ।

(ग) "अनुमतिपत्र" भन्नाले मर्चेन्ट बैंकरको रुपमा कार्य गर्न बोर्डबाट प्रदान गरिएको अनुमतिपत्र सम्झनु पर्छ ।

(घ) "मर्चेन्ट बैंकर" भन्नाले नियम १६ मा तोकिए बमोजिम एक वा एक भन्दा बढी कार्य गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यवसायी सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय" भन्नाले नियम १६ मा उल्लेख भए बमोजिमको एक वा एक भन्दा बढी व्यवसाय सम्झनु पर्छ ।

(च) "निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक" भन्नाले नियम १६ को खण्ड (क) बमोजिमको कार्य गर्न अनुमतिपत्र प्राप्त धितोपत्र व्यवसायी सम्झनु पर्छ ।

(छ) "धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ता (अण्डरराईटर)" भन्नाले नियम १६ को खण्ड (ख) बमोजिमको कार्य गर्ने धितोपत्र व्यवसायी सम्झनु पर्छ ।

(ज) "शेयर रजिष्ट्रार" भन्नाले नियम १६ को खण्ड (ग) बमोजिमको कार्य गर्ने धितोपत्र व्यवसायी सम्झनु पर्छ ।

(झ)"लगानी व्यवस्थापक (पोर्टफोलियो म्यानेजर)" भन्नाले नियम १६ को खण्ड (घ) बमोजिमको कार्य गर्ने धितोपत्र व्यवसायी सम्झनु पर्छ ।

[१] (ञ) "संस्थागत परामर्श दाता " भन्नाले नियम १६ को खण्ड (ङ) बमोजिमको कार्य गर्ने धितोपत्र व्यवसायी सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद २

अनुमतिपत्र सम्बन्धी व्यवस्था

३. **अनुमतिपत्रका लागि निवेदन दिनु पर्नेः** (१) यस नियमावली बमोजिम मर्चेन्ट बैंकरको रुपमा धितोपत्र व्यवसाय गर्न चाहने संगठित संस्थाले अनुमतिपत्र प्राप्त गर्नका लागि अनुसुची - १ बमोजिमको ढाँचामा अनुसूची- २ बमोजिमको निवेदन दस्तुर संलग्न गरी बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दिने निवेदनसाथ निवेदक संगठित संस्थाको देहायको विवरण तथा कागजात संलग्न भएको हुनु पर्नेछ :-

(क) संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको सम्बन्धमा अनुसूची - ३ बमोजिमको विवरण,

(ख) निवेदक संगठित संस्थाको सम्बन्धमा अनुसूची - ४ बमोजिमको विवरण तथा कागजात,

(ग) कुनै कम्पनी वा संगठित संस्था निवेदक संगठित संस्थाको संस्थापक भएमा उक्त कम्पनी वा संगठित संस्थाको अनुसूची - ५ बमोजिमको विवरण तथा कागजात ।

(३) उपनियम (१) बमोजिमको निवेदन साथ प्राप्त विवरण तथा कागजात जाँचबुझ गर्दा आवश्यक देखेमा बोर्डले निवेदकबाट थप विवरण वा कागजात माग गर्न वा स्पष्ट गराउन सक्नेछ ।

---

१ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।

(४) निवेदकबाट प्राप्त निवेदन र संलग्न विवरण तथा कागजात ऐन तथा नियमावलीले गरेको व्यवस्थाको आधारमा जाँचबुझ गर्दा यस नियमावली बमोजिमको प्रक्रिया पूरा नगरेको देखिएमा वा झुठा विवरण वा झुठा कागजात पेश गरेको देखिएमा बोर्डले उपनियम (१) बमोजिम पेश भएको निवेदन खारेज गर्न सक्नेछ ।

(५) यस नियमावली बमोजिम अनुमतिपत्र प्रदान गर्नु अघि उपनियम (१) बमोजिम निवेदन साथ पेश गरेको विवरणमा कुनै परिवर्तन आएमा निवेदकले सो को जानकारी बोर्डलाई तुरुन्त दिनु पर्नेछ ।

४. **अनुमतिपत्र प्रदान गर्नेः** (१)नियम ३ बमोजिम प्राप्त निवेदन र संलग्न विवरण तथा कागजात जाँचबुझ गर्दा ऐन र यस नियमावलीले गरेको व्यवस्थाको आधारमा अनुमतिपत्र प्रदान गर्न उपयुक्त देखिएमा बोर्डले निवेदकलाई धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार तयार गर्न सूचित गर्नेछ ।

(२)उपनियम (१) बमोजिम बोर्डले सूचित गरेको छ महिना भित्र निवेदकले धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि आवश्यक पुर्वाधार तयार गरी सो सम्बन्धमा देहायका कुरा खुलाई बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ,-

(क) कार्यालय रहेको स्थान तथा कार्यालयले ओगटेको क्षेत्रफल सम्बन्धी विवरण,

(ख) आफूले गर्ने व्यवसाय संचालनका लागि व्यवस्था गरिएको कार्यालय उपकरण तथा प्रविधि सम्बन्धी विवरण,

(ग) संगठन संरचना तथा कार्य बिभाजन सम्बन्धमा गरिएको व्यवस्था,

(घ) अनुसूची - ६ बमोजिमको ढाँचामा धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि गरिएको जनशक्ति व्यवस्था ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम पूर्वाधार तयार गरेको जानकारी प्राप्त भएको तीस दिन भित्र निवेदकले तयार गरेको पूर्वाधार सम्बन्धमा बोर्डले स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्नेछ र पूर्वाधार सम्बन्धमा गरेको व्यवस्था पर्याप्त देखिएमा धितोपत्र व्यवसाय संचालन गर्न अनुसूची -२ बमोजिमको अनुमतिपत्र दस्तुर लिई अनुसूची - ७ बमोजिम अनुमतिपत्र प्रदान गर्नेछ ।

(४) यस नियममा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि उपनियम (३) बमोजिम निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्दा निवेदकले तयार गरेको पुर्वाधार धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि अपर्याप्त देखिएमा बोर्डले बढीमा तीन महिनाको समय तोकी थप व्यवस्था गर्न लगाउन सक्नेछ ।

५. **धितोपत्र व्यवसाय गरिरहेकाले अनुमतिपत्र लिनुपर्नेः** (१) ऐन प्रारम्भ हुँदाका बखत यस नियमावली बमोजिमको कुनै मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय गरिरहेका धितोपत्र व्यवसायीले यो नियमावली लागू भएको तीन महिनाभित्र अनुसूची - २ बमोजिमको निवेदन दस्तुर र देहायका विवरण तथा कागजात संलग्न गरी बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ :-

(क) अद्यावधिक प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपि,

(ख) अनुमतिपत्र प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि,

(ग) साविकमा प्राप्त गरेको धितोपत्र व्यवसायीको सक्कल प्रमाणपत्र,

(घ) मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय संचालनका लागि व्यवस्था गरिएको कार्यालयको स्थान र क्षेत्रफल, कार्यालय उपकरण तथा संचार साधन र संगठन संरचना तथा कार्य बिभाजन सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण,

(ङ) संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको सम्बन्धमा अनुसूची - ३ बमोजिमको विवरण,

(च) अनुसूची - ६ बमोजिमको ढाँचामा मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायका लागि व्यवस्था गरिएको जनशक्तिको अद्यावधिक विवरण ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन दस्तुर तथा तोकिएको विवरण र कागजात पेश गरेको मर्चेन्ट बैंकरलाई बोर्डले आवश्यक जाँचबुझ गरी अनुसूची - ७ बमोजिमको ढाँचामा अनुमतिपत्र प्रदान गर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन पेश भएको तीन महिना भित्र धितोपत्र व्यवसाय संचालनका लागि उपनियम (१) को खण्ड (घ) बमोजिमको पूर्वाधार सम्बन्धमा बोर्डले स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्न सक्नेछ र पूर्वाधार सम्बन्धमा गरेको व्यवस्था अपर्याप्त देखिएमा थप व्यवस्था गर्न आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

६. **कुनै व्यवसाय छाड्ने वा थप व्यवसाय गर्ने भएमा निवेदन दिनु पर्ने:** (१) मर्चेन्ट बैंकरले यस नियमावली बमोजिम आफूले अनुमति प्राप्त गरेको कुनै वा सबै व्यवसाय छाडने निर्णय गरेमा त्यसरी निर्णय गरेको तीस दिन भित्र मर्चेन्ट बैंकरको सक्कल अनुमतिपत्र सहित आवश्यक कारबाहीका लागि बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) मर्चेन्ट बैंकरले यस नियमावली बमोजिम थप व्यवसाय गर्न चाहेमा अनुसूची-२ मा तोकिए बमोजिमको निवेदन दस्तुर तथा निवेदकले गर्न चाहेको धितोपत्र व्यवसाय सम्बन्धमा देहायका विवरण तथा कागजात संलग्न गरी बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(क) सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,
(ख) तीन वर्षीय व्यावसायिक योजना,
(ग) थप कार्य गर्न अनुमति प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिको निर्णयको प्रतिलिपि,
(घ) थप कार्यका लागि अनुसूची-९ बमोजिमको चुक्ता पूँजी पुगेको प्रमाणित गर्ने निस्सा,
(ङ) मर्चेन्ट बैंकरको साविकको सक्कल अनुमतिपत्र,
(च) थप कार्य संचालनका लागि व्यवस्था गरिने जनशक्ति तथा पूर्वाधार व्यवस्था ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम पेश भएको निवेदनको जाँचबुझ गर्दा बोर्डले आवश्यक देखेमा निवेदकबाट थप विवरण वा कागजात माग गर्न वा स्पष्ट गराउन सक्नेछ ।

(४) थप व्यवसायका लागि अनुमतिपत्र प्रदान गर्नु अघि मर्चेन्ट बैंकरले तयार गरेको पूर्वाधार सम्बन्धमा बोर्डले स्थलगत निरीक्षण तथा जाँचबुझ गर्न सक्नेछ ।

(५) उपनियम (२) बमोजिम पेश भएको निवेदनमा बोर्डले आवश्यक जाँचबुझ पश्चात अनुमतिपत्र दस्तुर लिई साविकको अनुमतिपत्र बदर गरी सो को बदलामा नयाँ अनुमतिपत्र प्रदान गर्नेछ ।

७. **अनुमतिपत्र नवीकरण:** (१) यस नियमावली बमोजिम अनुमति पत्र प्राप्त मर्चेन्ट बैंकरले प्रत्येक आर्थिक बर्ष समाप्त भएको तीन महिना भित्र अनुसुची-२ बमोजिमको बार्षिक शुल्क सहित अनुसूची - ८ बमोजिमको ढाँचामा बोर्ड समक्ष निवेदन दिई अनुमतिपत्र नवीकरण गराउनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको समयावधि भित्र नवीकरणका लागि निवेदन पेश नगर्ने मर्चेन्ट बैंकरले उक्त म्याद समाप्त भएपछि अनुमतिपत्र नवीकरण नगरे सम्म धितोपत्र व्यवसाय गर्न पाउने छैन ।

[२] **७क. अनुमतिपत्रको प्रतिलिपी:** (१) अनुमतिपत्र प्राप्त मर्चेन्ट बैङ्करको अनुमतिपत्र झुत्रो भएमा, नासिएमा वा हराएमा त्यस्तो मर्चेन्ट बैङ्करले अनुमतिपत्रको प्रतिलिपिको लागि अनुसूची-२ बमोजिमको दस्तुर संलग्न गरी बोर्ड समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा बोर्डले सम्बन्धित निवेदकलाई अनुमतिपत्रको प्रतिलिपि प्रदान गर्न सक्नेछ।"

८. **अनुमतिपत्र निलम्बन वा खारेज:** ऐनको दफा ८८ तथा ८९ बमोजिम अनुमतिपत्र निलम्बन वा खारेजी सम्बन्धी कार्यविधि नेपाल धितोपत्र बोर्ड सम्बन्धी नियमावली, २०६४ अनुसार हुनेछ ।

परिच्छेद ३
पूँजी तथा स्वामित्व सम्बन्धी व्यवस्था

९. **न्यूनतम पूँजी तथा आर्थिक श्रोत:** यस नियमावली बमोजिम मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय गर्न चाहने संगठित संस्थाको अनुसूची-९ मा तोकिए बमोजिम न्यूनतम चुक्ता पूँजी पुगेको हुनु पर्नेछ ।

[३] तर यो नियम प्रारम्भ हुँदाका बखत मर्चेन्ट बैंकिङ्गव्यवसाय गरिरहेका संगठित संस्थाले २०७५ साल असार मसान्तभित्र अनुसूची-९ बमोजिमको न्यूनतम चुक्ता पूँजी पुऱ्याई बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

१०. **स्वामित्व सम्बन्धी व्यवस्था:** (१) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायको स्वच्छ संचालनका लागि बोर्डले अनुमतिपत्र प्राप्त मर्चेन्ट बैंकरलाई आवश्यकता अनुसार

---
२ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।
३ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।

धितोपत्रको सार्वजनिक निष्काशन गर्नु पर्ने प्रतिशत तथा सार्वजनिक निष्काशन गर्नु पर्ने समायावधि समेत तोकी सार्वजनिक निष्काशन गर्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।

(२) विदेशी व्यक्ति वा कम्पनी वा संगठित संस्थाले मर्चेन्ट बैंकरको स्वामित्व ग्रहण गर्ने भएमा प्रचलित कानून बमोजिम नेपालमा लगानी वा व्यवसाय गर्न अनुमति प्राप्त गरेको वा नेपाल सरकारको स्वीकृती प्राप्त गरेको हुनु पर्नेछ ।

(३) अनुमतिपत्र प्राप्त मर्चेन्ट बैंकरको सार्वजनिक निष्काशन गरेको शेयर बाहेक अन्य शेयर ग्रहण गर्ने शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर यस नियमावली बमोजिम संस्थापक शेयर ग्रहण गर्न योग्यता पुगेको तथा अयोग्यता नरहेको व्यक्ति वा कम्पनी वा संगठित संस्थालाई मात्र बिक्री गर्न सक्नेछ ।

(४) सार्वजनिक निष्काशन भएको धितोपत्र ग्रहण गर्ने शेयरधनी बाहेक मर्चेन्ट बैंकरको अन्य शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको एक वर्षसम्म बिक्री गर्न सक्ने छैन ।

[४] (५) मर्चेन्ट बैङ्करको शेयरधनीले आफूले ग्रहण गरेको शेयर बिक्री वा हस्तान्तरण गर्नु भन्दा पहिले बोर्डमा तत्सम्बन्धी अभिलेख गराउनु पर्नेछ।

[५] (६) उपनियम (५) बमोजिम अभिलेख गर्नका लागि शेयर खरिद गर्न वा हस्तान्तरण गरी लिन चाहने व्यक्तिको यस नियमावली बमोजिम योग्यता पुरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको व्यहोरा सहित सम्बन्धित कम्पनी वा सङ्गठित संस्था मार्फत दस्तुर वापत बिक्री वा हस्तान्तरण गरिने शेयरको अङ्कित मूल्यको शून्य दशमलब तीन प्रतिशतका दरले हुन आउने रकम सहित बोर्डमा अभिलेख गर्न निवेदन दिनु पर्नेछ ।

[६] (७) उपनियम (६) बमोजिम दिइने निवेदन साथ शेयर खरिद वा हस्तान्तरण गरी लिन चाहने व्यक्तिले अनुसूची-३ बमोजिमको विवरण तथा कागजात पेश गर्नु पर्नेछ।

[७] (८) उपनियम (६) बमोजिम प्राप्त निवेदन तथा संलग्न कागजातको जाँचबुझ गर्दा बोर्डले आवश्यक देखेमा निवेदकबाट थप विवरण वा कागजात माग गर्न वा कुनै विषयमा स्पष्ट गर्न लगाउन सक्नेछ।

[८] (९) यस नियममा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सार्वजनिक निष्काशन भएको धितोपत्र वा सूचीकृत धितोपत्र वा सूचीकृत सङ्गठित संस्थाको स्वामित्वमा रहेको धितोपत्र भएमा स्वामित्व हस्तान्तरण सम्बन्धमा यो नियमको व्यवस्था लागू हुने छैन ।

११. **संस्थापक हुन नसक्ने**: (१) देहायको कुनै पनि व्यक्ति मर्चेन्ट बैंकरको संस्थापक शेयर ग्रहण गर्न योग्य हुने छैन :-

(क) नैतिक पतन देखिने फौज्दारी अभियोगमा कसुरदार ठहरेको,

(ख) भ्रष्टाचार वा ठगीको कसूरमा अदालतबाट सजाँय पाएको भए सजायँ भुक्तान भएको पाँच बर्ष पूरा नभएको,

(ग) साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेको भए दामासाहीमा परेको पाँच वर्ष पुरा नभएको,

(घ) कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको,

(ङ) धितोपत्र निष्काशनमार्फत सर्वसाधारणबाट पूँजी संकलन गरी धितोपत्र कारोबारका लागि सूचीकरण नगराएको वा सूचीकरण खारेज भएको संगठित संस्थाको संचालक रहेको,

[९] (ङ१) अन्य धितोपत्र व्यवसायी संस्थामा स्वामित्व वा कुनै लाभको पद ग्रहण गरेको ।

तर यो नियम प्रारम्भ हुँदाका बखत अन्य धितोपत्र व्यवसायी संस्थामा स्वामित्व रहेको भएमा यो नियम लागू भएको एक बर्षभित्र शेयर नरहने गरी स्वामित्व निसर्ग गरी वा कुनै लाभको पद ग्रहण गरेको भए यो नियम लागू भएको एक बर्षभित्र त्यस्तो पद छाडी त्यसको जानकारी बोर्डलाई दिनुपर्नेछ ।

---

४ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।
५ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।
६ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।
७ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।
८ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।
९ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।

(च) उपनियम (२) बमोजिम अयोग्यता रहेको कम्पनी वा संगठित संस्थाको संस्थापक, संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको ।

(२) देहायको कम्पनी वा संगठित संस्था मर्चेन्ट बैंकरको संस्थापक शेयर ग्रहण गर्न योग्य हुने छैन :-

(क) साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाही सम्बन्धी कारबाहीमा परेको,

(ख) वित्तीय विवरण सार्वजनिक गर्नु पर्ने सार्वजनिक निष्काशन गरेका संगठित संस्थाको हकमा लगातार तीन वर्षसम्म लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण सार्वजनिक नगरेको,

(ग) कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको,

(घ) उपनियम (१) बमोजिम अयोग्यता रहेको व्यक्ति संस्थापक, संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको ।

परिच्छेद ४
संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख सम्बन्धी व्यवस्था

१२. **संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको नियुक्तिः** (१) मर्चेन्ट बैंकरले यस नियमावली बमोजिम योग्यता पूरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख नियुक्त गर्नु पर्नेछ ।

(२) मर्चेन्ट बैंकरको नयाँ संचालक वा कार्यकारी प्रमुख नियुक्त भएमा त्यसरी नियुक्त संचालक वा कार्यकारी प्रमुखको सम्बन्धमा नियुक्त भएको सात दिन भित्र अनुसूची - ३ बमोजिमको विवरण समेत संलग्न गरी बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

१३. **संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यताः** मर्चेन्ट बैंकरको संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ :-

(क) संचालक समितिको अध्यक्ष सहित कम्तीमा दुई तिहाई संचालक र कार्यकारी प्रमुख अर्थशास्त्र वा वाणिज्य वा वित्त वा लेखा वा व्यवस्थापन वा वाणिज्य कानून बिषयमा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कम्तीमा स्नातक वा चार्टर्ड एकाउन्टेन्सी उपाधि हासिल गरेको तथा उद्योग, वाणिज्य वा धितोपत्र बजार वा वित्तीय क्षेत्रमा लेखा वा वित्त वा वाणिज्य कानून वा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा कम्तीमा तीन बर्ष कार्य गरेको अनुभव भएको,

(ख) नेपाली नागरिक भएको,

तर नेपाल सरकारले स्वीकृती दिएको अवस्थामा विदेशी नागरिक समेत संचालक वा कार्यकारी प्रमुख हुन सक्नेछ ।

१४. **संचालक वा कार्यकारी प्रमुखको अयोग्यताः** मर्चेन्ट बैंकरको संचालक वा कार्यकारी प्रमुखको देहाय बमोजिमको अयोग्यता रहेको हुनु हुँदैन :-

(क) बहुलाएको वा मगज बिग्रेको,

(ख) बोर्ड वा धितोपत्र बजार वा अन्य मर्चेन्ट बैंकर संस्थामा कुनै लाभको पदमा रहेको,

(ग) नैतिक पतन देखिने फौज्दारी अभियोगमा कसुरदार ठहरेको,

(घ) आफू वा आफू संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको कम्पनी वा संगठित संस्था साहूको ऋण तिर्न नसकी दामासाहीमा परेको भए दामासाहीमा परेको पाँच वर्ष पुरा नभएको,

(ङ) आफू वा आफू संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको कम्पनी वा संगठित संस्था कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा रहेको,

(च) धितोपत्र निष्काशनमार्फत सर्वसाधारणबाट पूँजी संकलन गरी धितोपत्र कारोबारका लागि सूचीकरण नगराएको वा सूचीकरण खारेज भएको संगठित संस्थाको संचालक वा कार्यकारी प्रमुख रहेको,

(छ) धितोपत्र सम्बन्धी कानुन विपरीत कार्य गरेको कारण धितोपत्र व्यवसायीको अनुमतिपत्र खारेज भएको ।

[१०] (ज) अन्य धितोपत्र व्यवसायी संस्थामा स्वामित्व वा कुनै लाभको पद ग्रहण गरेको ।

तर यो नियम प्रारम्भ हुँदाका बखत अन्य धितोपत्र व्यवसायी संस्थामा स्वामित्व रहेको भएमा यो नियम लागू भएको एक बर्षभित्र शेयर नरहने गरी स्वामित्व निसर्ग गरी वा कुनै लाभको

---

१० धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।

पद ग्रहण गरेको भए यो नियम लागू भएको एक बर्षभित्र त्यस्तो पद छाडी त्यसको जानकारी बोर्डलाई दिनु पर्नेछ ।

१५. **योग्यता सम्बन्धी व्यवस्थाको निरन्तरता:** (१) मर्चेन्ट बैंकरले आफ्नो संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको योग्यता सम्बन्धी व्यवस्था अनुमतिपत्रको अवधि भर निरन्तर रुपमा कायम राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम योग्यता नरहेमा त्यसरी योग्यता नरहेको मितिबाट सम्बन्धित संचालक वा कार्यकारी प्रमुख स्वतः हटेको मानिनेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिमको अवस्था परेमा मर्चेन्ट बैंकरले बोर्डलाई तुरुन्त जानकारी दिई त्यस्तो अवस्था भएको तीस दिनभित्र यस नियमावली बमोजिम योग्यता पुरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको कार्यकारी प्रमुख वा संचालकको नियुक्ती गरी बोर्डलाई जानकारी दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ५
कारोबार तथा शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था

१६. **मर्चेन्ट बैंकरको कार्य:** (१) मर्चेन्ट बैंकरले अनुमतिपत्र प्राप्त गरी देहाय बमोजिमका कार्यहरु मध्ये एक वा एक भन्दा बढी कार्य गर्न सक्नेछ :

(क) धितोपत्र निष्काशनका लागि विवरण पत्र, बिक्री सम्बन्धी प्रस्ताव तथा अन्य विवरण तयार गर्ने लगायत धितोपत्रको निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्ध सम्बन्धी आवश्यक सबै कार्यहरु गर्ने,

(ख) संगठित संस्थासंग सम्झौता गरी संगठित संस्थाले निष्काशन गरेको धितोपत्रहरु बिक्री नभएको अवस्थामा आफूले खरिद गर्न प्रत्याभूति (अण्डरराइटिङ्ग) दिने कार्य गर्ने,

(ग) संगठित संस्थाको तर्फबाट धितोपत्रधनीहरुको अभिलेख राख्ने तथा धितोपत्रहरुको नामसारी लगायत शेयर रजिष्ट्रेशन सम्बन्धी अन्य सेवा प्रदान गर्ने ।

(घ) ग्राहक संग सम्झौता गरी ग्राहकका लागि लगानी व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने ।

[११] (ङ) संस्थागत परामर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

(२) यस नियमावली बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त मर्चेन्ट बैंकरले मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय बाहेक अन्य प्रकारको कुनै व्यवसाय गर्न सक्ने छैन,

तर बैंक तथा वित्तीय संस्थाको हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन ।

(३) यस नियममा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि मर्चेन्ट बैंकरले अनुमतिपत्र प्राप्त गरी ऐनको दफा ६३ बमोजिमको अन्य धितोपत्र व्यवसाय गर्न बाधा पर्ने छैन ।

१७. **सम्झौता गर्नु पर्ने:** (१) मर्चेन्ट बैंकरले कुनै पनि मर्चेन्ट बैंकिङ्ग सेवा प्रदान गर्नु अघि सम्बन्धित व्यक्ति वा संगठित संस्थासंग आफूले प्रदान गर्ने सेवा तथा सेवा लिने दिने दुवै पक्षको अधिकार तथा दायित्व खुलाई सम्झौता गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सम्झौता गरेको पन्ध्र दिन भित्र त्यस्तो सम्झौता बोर्डको जानकारीका लागि पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) यस नियमावली बमोजिम मर्चेन्ट बैंकिङ्ग सेवा लिने दिने सम्बन्धमा गरिएको सम्झौताको पालना गर्नु सम्बन्धित पक्षको कर्तव्य हुनेछ ।

(४) यस नियमावली बमोजिम गर्नु पर्ने सम्झौताको ढाँचा बोर्डले तोकिदिन सक्नेछ ।

१८. **संयुक्त रुपमा व्यवसाय गर्न सक्ने:** (१) कुनै एक मर्चेन्ट बैंकरले आफू मुख्य मर्चेन्ट बैंकर भई अन्य मर्चेन्ट बैंकरलाई सह-मर्चेन्ट बैंकरको रुपमा नियुक्त गरी सेवा प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(२) मुख्य मर्चेन्ट बैंकरले उपनियम (१) बमोजिम नियुक्त सह-मर्चेन्ट बैंकरसंग मिली सेवा प्रदान गर्ने सम्बन्धमा सम्झौता गर्नु पर्नेछ र यस्तो सम्झौताको जानकारी बोर्डलाई समेत दिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम मुख्य मर्चेन्ट बैंकरले सह-मर्चेन्ट बैंकर नियुक्त गरी सेवा प्रदान गर्ने भएमा सेवा प्रदान गरिने सम्बन्धित पक्षको मञ्जुरी लिएको हुनुपर्नेछ ।

---

११ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।

१९. **निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको जिम्मेवारीः** निष्काशन गरिने धितोपत्रसंग सम्बन्धित सूचना तथा विवरण प्रवाह, निष्काशन खुला तथा रकम संकलन, धितोपत्र बाँडफाँट, फिर्ता भुक्तानी, प्रमाणपत्र वितरण तथा सूचीकरण लगायत निष्काशन सम्बन्धी सम्पूर्ण कार्य गर्ने जिम्मेवारी निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको हुनेछ ।

२०. **शेयर रजिष्ट्रारको जिम्मेवारीः** नामसारीका लागि प्रक्रिया पूरा गरी प्राप्त भएका धितोपत्रहरुको नामसारी गर्ने, धितोपत्रको स्वामित्व प्रमाणित गर्ने, धितोपत्रधनीहरुको अभिलेख राख्ने लगायत शेयर रजिष्ट्रेशन सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने जिम्मेवारी शेयर रजिष्ट्रारको हुनेछ ।

२१. **धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ताको जिम्मेवारीः** आफूले प्रत्याभूति सेवा प्रदान गरेको धितोपत्रहरु बिक्री नभएको अवस्थामा त्यस्तो धितोपत्रहरु स्वीकार गरी धितोपत्रको मूल्य भुक्तानी गर्ने लगायत प्रत्याभूति सम्बन्धी अन्य कार्य गर्ने जिम्मेवारी धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ताको हुनेछ ।

२२. **लगानी व्यवस्थापकको जिम्मेवारीः** लगानी व्यवस्थापनका लागि ग्राहकसंग सम्झौता गर्ने, ग्राहक खाता खोल्ने, सम्झौता अनुसार ग्राहकका लागि धितोपत्र खरिद बिक्री गर्ने, भुक्तानी लिने दिने लगायत लगानी व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक अन्य कार्य गर्ने जिम्मेवारी लगानी व्यवस्थापकको हुनेछ ।

[१२] २२क. **संस्थागत परामर्शदाताको जिम्मेवारी** : (१) सङ्गठित संस्थाको संरचना हेरफेर, मूल्याङ्कन, व्यवसायिक योजना, लोन सिण्डिकेशन, वर्किङ क्यापिटल फाइनान्सिङ, भेञ्चर क्यापिटल, प्राईभेट इक्विटी, हेज फण्ड जस्ता कोष संचालन, सम्पत्ति व्यवस्थापन लगायतका बिषयमा परामर्श सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवारी संस्थागत परामर्शदाताको हुनेछ ।

(२) संस्थागत परामर्शदाताले उपनियम (१) बमोजिमका आफूले प्रदान गर्ने परामर्श सेवाको बिषय तथा प्रकृति खुलाई बोर्डलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि प्रचलित कानून बमोजिम उपनियम (१) को कार्य गर्न पाउने व्यक्ति, फर्म, कम्पनी वा संगठित संस्थाले यस नियमावली बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त नगरी यस्तो सेवा प्रदान गर्न बाधा पुगेको मानिने छैन ।

२३. **कारोबार सीमाः** अनुमतिपत्र प्राप्त मर्चेन्ट बैंकरले यस नियमावली बमोजिम गर्न सक्ने मर्चेन्ट बैंकिङ्ग सम्बन्धी व्यवसायको सीमा व्यवसायीको चुक्ता पूँजी वा खुद सम्पत्तिको आधारमा समय समयमा बोर्डले तोकिदिन सक्नेछ ।

२४. **सेवा शुल्कः** (१) मर्चेन्ट बैंकरले धितोपत्र कारोबार सम्बन्धी सेवा प्रदान गरे वापत अनुसूची - १० बमोजिम सेवा शुल्क लिन सक्नेछ ।

(२) मर्चेन्ट बैंकरले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको एक महिनाभित्र उक्त आर्थिक वर्षमा उपनियम (१) बमोजिम मर्चेन्ट बैकिङ्ग व्यवसायबाट प्राप्त गरेको कुल सेवा शुल्कको पाँच प्रतिशत रकम बोर्डमा बुझाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ६

अभिलेख, जानकारी तथा विवरण प्रवाह सम्बन्धी व्यवस्था

२५. **हिसाव किताव र अभिलेख राख्नुपर्नेः** (१) मर्चेन्ट बैंकरले प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार लेखा राखी नाफा नोक्सान हिसाव, वासलात तथा नगद प्रवाह विवरण लगायतका वित्तीय विवरण तयार गर्नु पर्नेछ ।

(२) अनुमतिपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाको हकमा उपनियम (१) बमोजिमको वित्तीय विवरणमा मर्चेन्ट बैकिङ्ग कारोबार सम्बन्धी आय व्ययको छुट्टै अनुसूची तयार गर्नु पर्नेछ ।

(३) मर्चेन्ट बैंकरले मर्चेन्ट बैकिङ्ग कारोबार सम्बन्धी राख्नुपर्ने अभिलेख र विवरणको ढाँचा बोर्डले समय समयमा तोकिदिन सक्नेछ ।

---

१२ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।

२६. **प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने:** (१) मर्चेन्ट बैंकरले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको तीन महिनाभित्र उक्त आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षण भएको वित्तीय विवरण तथा उक्त वर्षमा गरेको काम कारबाही सम्बन्धी वार्षिक प्रतिवेदन बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(२) मर्चेन्ट बैंकरले प्रत्येक अर्ध वार्षिक अवधि समाप्त भएको साठी दिनभित्र आफूले गरेको मर्चेन्ट बैकिङ्ग व्यवसायको अर्ध वार्षिक प्रतिवेदन बोर्डसमक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (१) बमोजिम तोकिएको समय भित्र वार्षिक प्रतिवेदन पेश गर्न नसकेमा सो को मनासिव माफिकको कारण खुलाई म्याद थपको लागि बोर्ड समक्ष मर्चेन्ट बैंकरले निवेदन दिएमा बोर्डले तीन महिनासम्म म्याद थप गरिदिन सक्नेछ । त्यसरी थपिएको म्याद भित्र पनि वार्षिक प्रतिवेदन पेश नगरेमा बोर्डले त्यस्तो मर्चेन्ट बैंकरलाई ऐनको व्यवस्था बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

(४) बजार नियमनको आवश्यकता अनुसार उपनियम (१) तथा (२) बमोजिम पेश गर्नु पर्ने प्रतिवेदनको ढाँचा र सो प्रतिवेदनमा उल्लेख हुनुपर्ने थप विवरण समेत बोर्डले तोकिदिन सक्नेछ ।

२७. **सुचीकृत लेखापरीक्षकबाट लेखा परीक्षण गराउनु पर्ने:** मर्चेन्ट बैंकरले बोर्डले सूचीकृत गरेको लेखापरीक्षक मध्येबाट आफ्नो हिसाव किताव तथा कारोबारको लेखापरीक्षण गराउनु पर्नेछ ।

२८. **जानकारी तथा विवरण पेश गर्नुपर्ने** : (१) मर्चेन्ट बैंकरले देहाय अनुसारको समयभित्र देहायका जानकारी तथा विवरण बोर्ड समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :-

(क) मर्चेन्ट बैंकरले मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायका लागि शाखा कार्यालय वा सम्पर्क कार्यालय खोल्ने भएमा त्यसरी खोल्नु भन्दा कम्तीमा सात दिन अगावै सो सम्बन्धी जानकारी,

(ख) मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायका लागि खोलिएको शाखा कार्यालय वा सम्पर्क कार्यालय बन्द गरेमा सात दिन भित्र सो सम्बन्धी जानकारी,

(ग) मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायमा प्रभाव पर्ने विषयमा प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीमा संशोधन गर्नु परेमा त्यसरी संशोधन गर्नु अघि सो सम्बन्धी जानकारी ।

(२) मर्चेन्ट बैंकरले देहायका कुराको सम्बन्धमा बोर्डलाई तुरुन्त जानकारी दिनु पर्नेछ :-

(क) कार्यालयको ठेगाना, सम्पर्क टेलिफोन, फ्याक्स नम्बर, इमेल आदि परिवर्तन भएमा,

(ख) मर्चेन्ट बैंकर आफू तथा आफ्नो संस्थापक, संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख उपर प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारबाही भएमा वा कारबाही अगाडी बढाइएको भएमा,

(ग) संचालक तथा कार्यकारी प्रमुख कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा सूचीकृत भएमा ।

परिच्छेद ७
विविध

२९. **व्यावसायिक मर्यादा पालना गर्नु पर्ने:** मर्चेन्ट बैंकरले बोर्डले जारी गरेको व्यावसायिक मर्यादाको पालना गर्नु पर्नेछ ।

[१३] २९क. **कम्पनी एक आपसमा गाभिन वा कुनै एकले प्राप्त गर्न सक्ने :** (१) सहायक कम्पनी स्थापना गरी मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय सञ्चालन गरिरहेका बैंक वा वित्तीय संस्था एक आपसमा गाभिएमा वा कुनै एकले प्राप्त (मर्जर वा एक्विजिसन) गरेमा एक मात्र सहायक कम्पनी कायम गरी मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम गाभिने वा प्राप्त गर्ने कार्य सम्पन्न भएको छ महिनाभित्र मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायको लागि एक मात्र सहायक कम्पनी कायम गरी सक्नु पर्नेछ।"

३०. **खुद पूँजी सम्बन्धी व्यवस्था:** बोर्डले मर्चेन्ट बैंकरले कायम राख्नुपर्ने खुद पूँजी सम्बन्धी व्यवस्था समय समयमा तोकी दिन सक्नेछ ।

---

१३ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।

३१. **<u>कारबाहीको अभिलेख राख्ने</u>**: (१) धितोपत्र सम्बन्धी कानून तथा बोर्डद्वारा जारी गरिएको आदेश वा निर्देशनको पालना नगरेको कारण ऐन बमोजिम कारबाहीमा परेको मर्चेन्ट बैंकर तथा सम्बन्धित व्यक्तिको बोर्डले अभिलेख राख्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिमको अभिलेखमा समावेश भएको कम्पनी, संगठित संस्था, व्यक्ति वा सो व्यक्ति संलग्न कुनै पनि कम्पनी वा संगठित संस्थालाई धितोपत्र सम्बन्धी कानून बमोजिम उपलब्ध हुने सेवामा बोर्डले रोक लगाउन सक्नेछ ।

३२. **<u>निर्देशन वा निर्देशिकामा तोकिदिन सक्ने</u>**: मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायका सम्बन्धमा यस नियमावलीमा भएका व्यवस्थाका अतिरिक्त अन्य व्यवस्थाहरु आवश्यकता अनुसार बोर्डले समय समयमा निर्देशन वा निर्देशिका जारी गरी तोकिदिन सक्नेछ ।

३३. **<u>यसै नियमावली बमोजिम हुने</u>**: यस नियमावलीमा लेखिएको जतिमा यसै नियमावली बमोजिम र अरुमा ऐन अन्तर्गतका अन्य नियमावली बमोजिम हुनेछ ।

३४. **<u>अनुसूचीमा हेरफेर वा थपघट</u>**: यस नियमावलीको अनुसूचीमा बोर्डले आवश्यकता अनुसार हेरफेर वा थपघट गर्न सक्नेछ ।

३५. **<u>खारेजी र बचाउ</u>**: १) धितोपत्र कारोबार नियमावली, २०५० मा मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय सम्बन्धमा भएका व्यवस्थाहरु खारेज गरिएको छ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम खारेज भएका नियम बमोजिम भए गरेका काम कारबाही यसै नियमावली बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

अनुसूची– १

(नियम ३ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

<u>अनुमतिपत्रका लागि दिनु पर्ने निवेदनको ढाँचा</u>

मितिः

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
.... ।

बिषय: <u>मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय गर्ने अनुमतिपत्र पाऊँ</u> ।

धितोपत्र सम्बन्धी ऐन र सो अन्तर्गत बनेको नियम, विनिमय, निर्देशिका तथा अन्य प्रचलित नेपाल कानूनको अधीनमा रही देहाय बमोजिमको मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय गर्ने इच्छा भएकोले तोकिएको दस्तुर, विवरण तथा कागजात संलग्न गरी यो निवेदन पेश गरेका छौ ।

हामीले मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय गर्न तोकिएको योग्यता तथा व्यवस्थाहरु पुरा गरेका छौं । संलग्न कागजात तथा उल्लेखित विवरण सत्य तथ्य र अनुमान औचित्यपूर्ण छन् र कुनै पनि विवरण जानीजानी लुकाएको वा बढाई चढाई प्रस्तुत गरेको छैन । कुनै विवरण लुकाएको वा गलत कागजात वा विवरण पेश गरेको ठहरेमा कानून बमोजिम सहुँला बुझाउँला ।

<u>निवेदकले गर्न चाहेको मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायः</u>

१. निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्ध	
२. धितोपत्र प्रत्याभूति	
३. शेयर रजिष्ट्रेशन	
४. लगानी व्यवस्थापन	

[14] ५. संस्थागत परामर्श सेवा

कार्यकारी प्रमुखको :

नाम : दस्तखतः

निवेदक संगठित संस्थाः
नाम : ....
ठेगानाः अंचल..........................जिल्ला .... गा. वि.स./न.पा......................
टोल...................वडा नं.........ब्लक नं......... फोन नंः............... फ्याक्सः...........इमेल ....

संगठित संस्थाको छापः

अनुसूची-२[15]
(नियम ३ उपनियम (१), नियम ४ को उपनियम (३) र नियम ५ को
उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)
निवेदन दस्तुर, अनुमतिपत्र दस्तुर, वार्षिक शुल्क र प्रतिलिपि शुल्क

मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायको किसिम	निवेदन दस्तुर	अनुमतिपत्र दस्तुर	वार्षिक शुल्क
१.निष्काशन तथा बिक्री	२५,०००।-	३,००,०००।-	१,५०,०००।-
२.शेयर रजिष्ट्रेशन	२५,०००।-	२,००,०००।-	१,००,०००।-
३. धितोपत्र प्रत्याभूति	२५,०००।-	३,००,०००।-	१,५०,०००।-
४.लगानी व्यवस्थापन	२५,०००।-	२,००,०००।-	१,००,०००।-
५. लगानी परामर्श	२५,०००।-	३,००,०००।-	१,५०,०००।-
६.प्रतिलिपि शुल्क	१०,०००।-		

अनुसूची– ३

(नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (क) तथा नियम ५ को उपनियम (१) को खण्ड (ङ) तथा
नियम १२ को उपनियम (२) संग सम्बन्धीत)

संचालक/कार्यकारी प्रमुख सम्बन्धी विवरण

फोटो

१४ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।
१५ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधन गरिएको ।

१. नामः
२. स्थायी ठेगानाः अंचल.....................जिल्ला .... गा. वि.स./न.पा. ....
टोल...................वडा नं.........घर/ब्लक नं......... फोन नंः................ फ्याक्सः...........इमेल ....

३. हालको ठेगानाः अंचल.....................जिल्ला .... गा. वि.स./न.पा................................
टोल...................वडा नं.........घर/ब्लक नं......... फोन नंः................ फ्याक्सः...........इमेल ....
४. बाबुको नामः
५. बाजेको नामः
६. पति वा पत्नीको नामः
७. शैक्षिक योग्यताः
८. व्यवसायिक अनुभवः
९. तालिमः
१०. अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा संस्थामा १ प्रतिशत वा सो भन्दा बढी स्वामित्व वा कुनै लाभको पदमा रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरणः
११. निवेदक कम्पनी वा संगठित संस्थाको अन्य संस्थापक, संचालक वा कार्यकारी प्रमुखसंग कुनै नाता सम्बन्ध भए सो सम्बन्धी विवरणः
१२. आफू उपर वा आफू सम्बद्ध कुनै कम्पनी वा संगठित संस्था उपर धितोपत्र सम्बन्धी कानून तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारबाही भएको वा भैरहेको भए सो सम्बन्धी विवरणः
१३. मर्चेन्ट बैंकरको संचालक/कार्यकारी प्रमुख हुन तोकिएको योग्यता पूरा भएको तथा अयोग्यता नरहेको उद्घोषणः

दस्तखतः ....

संलग्न गर्नु पर्ने कागजातः

१. योग्यता, अनुभव र अन्य संस्थामा संलग्नता भए सो समेत प्रमाणित गर्ने कागजातको प्रतिलिपि ।
२. नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

अनुसूची– ४

(नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (ख) संग सम्बन्धित)

निवेदक संगठित संस्था सम्बन्धी विवरण तथा कागजात

(क) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
(ख) प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपि,
(ग) कुनै विशेष ऐनद्वारा स्थापना भएको संगठित संस्थाको हकमा सो ऐन र तत्सम्बन्धी नियम तथा विनियमको प्रति,
(घ) निवेदकले गर्ने मर्चेन्ट बैंकिङ्ग कार्यको किसिम अनुसारको सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन,
(ङ) मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायको आगामी तीन वर्षको प्रक्षेपित आर्थिक विवरण समेत समावेश भएको तीन वर्षीय व्यावसायिक योजना,
(च) अनुमतिपत्र प्राप्त गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिको निर्णयको प्रतिलिपि,
(छ) शेयरको चुक्ता रकम प्रमाणित गर्ने निस्सा,

(ज) संस्थापकले ग्रहण गरेको शेयर स्वामित्व सम्बन्धी विवरण,

(झ) चुक्ता पुँजीको पाँच प्रतिशत वा सो भन्दा बढी स्वामित्व ग्रहण गर्ने व्यक्तिको नाम, पुरा ठेगाना, सम्पर्क टेलिफोन तथा ग्रहण गरेको स्वामित्वको विवरण,

(ञ) प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार तयार गरी लेखा परीक्षण भएको अघिल्लो आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण,
(संस्थापना भई आर्थिक वर्ष पुरा नभएको संगठित संस्थाको हकमा व्यवस्थापनद्वारा प्रमाणित आवधिक वित्तीय विवरण पेश गर्न सकिनेछ ।)

(ट) मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय संचालनका लागि व्यवस्था गरिने कार्यालयको स्थान र क्षेत्रफल, कार्यालय उपकरण तथा संचार साधन र जनशक्ति सम्बन्धी विवरण,

(ठ) मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसायका लागि तयार गरिने संगठन तथा कार्य विभाजन सम्बन्धी विवरण,

(ड) अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण ।

अनुसूची–५

(नियम ३ को उपनियम (२) को खण्ड (ग) संग सम्बन्धित)

संस्थापक कम्पनी वा संगठित संस्थाको सम्बन्धमा पेश गर्नु पर्ने विवरण तथा कागजात

(क) दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,

(ख) प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपि,

(ग) कुनै विशेष ऐनद्वारा संस्था स्थापना भएको भए सो ऐन र तत्सम्बन्धी नियम तथा विनियम,

(घ) मर्चेन्ट बैंकरको रुपमा कार्य गर्न चाहने संगठित संस्थाको शेयर ग्रहण गर्ने सम्बन्धमा संचालक समितिले गरेको निर्णयको प्रतिलिपि,

(ङ) प्रचलित कानून बमोजिम तोकिएको ढाँचा र लेखामान अनुसार तयार गरी लेखा परीक्षण गरिएको अघिल्लो आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण तथा उक्त आर्थिक बर्षमा गरेको काम कारबाही समावेश गरिएको बार्षिक प्रतिवेदन,
(संस्थापना भई आर्थिक वर्ष पुरा नभएको कम्पनी वा संगठित संस्थाको हकमा व्यवस्थापनद्धारा प्रमाणित आवधिक वित्तीय विवरण तथा काम कारबाही सम्बन्धी विवरण पेश गर्न सकिनेछ ।)

(च) चुक्ता पुँजीको पाँच प्रतिशत वा सो भन्दा बढी स्वामित्व ग्रहण गर्ने व्यक्तिको नाम, पुरा ठेगाना, सम्पर्क टेलिफोन तथा ग्रहण गरेको स्वामित्वको विवरण,

(छ) कम्पनी वा संगठित संस्था यस नियमावली बमोजिम मर्चेन्ट बैंकरको स्वामित्व ग्रहण गर्न अयोग्य नभएको उद्घोषण,

(ज) कम्पनी वा संगठित संस्था वा संचालक वा कार्यकारी प्रमुख उपर धितोपत्र सम्बन्धी कानून वा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम कुनै कारबाही भएको वा भैरहेको भए सो सम्बन्धी विवरण,

(झ) कम्पनी वा संगठित संस्थाको अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण,

(ञ) संचालक तथा कार्यकारी प्रमुखको सम्बन्धमा देहायको विवरण तथा कागजातः-

१. नाम तथा पुरा ठेगाना,

२. अन्य कम्पनी वा संगठित संस्थामा स्वामित्व वा कुनै लाभको पदमा रहेको भए तत्सम्बन्धी विवरण ।

(नोटः कुनै विदेशी कम्पनी वा संगठित संस्था मर्चेन्ट बैंकरको संस्थापक भएमा लागू हुने हदसम्मको विवरण तथा कागजात पेश गर्न सकिनेछ)

अनुसूची–६

(नियम ४ को उपनियम (२) को खण्ड (घ) संग सम्बन्धित)

जनशक्ति सम्बन्धी विवरण

क्र.सं	पुरा नाम	ठेगाना	पद	कार्य जिम्मेवारी	शैक्षिक योग्यता	कार्य अनुभव

अनुसूची– ७

(नियम ४ को उपनियम (३) तथा नियम ५ को उपनियम (३) संग सम्बन्धित)

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

काठमाण्डौ ।

<u>धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) को अनुमतिपत्र</u>

अनुमतिपत्र नं. …………

…………………………मा मुख्य कार्यालय रहेको श्री………………………………लाई धितोपत्र सम्बन्धी ऐन तथा यस अन्तर्गत बनेका नियम, निर्देशिका तथा अन्य प्रचलित कानूनको अधीनमा रही धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) को रुपमा देहाय बमोजिमको कार्य गर्न यो अनुमतिपत्र प्रदान गरिएको छ ।

१. निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्ध ☐
२. धितोपत्र प्रत्याभूति ☐
३. शेयर रजिष्ट्रेशन ☐
४. लगानी व्यवस्थापन ☐
[16] ५. संस्थागत परामर्श सेवा ☐

नवीकरण भएमा बाहेक यो अनुमतिपत्रको वहाली………………सम्म हुनेछ ।

आधिकारिक दस्तखतः
नामः
पदः
मितिः
बोर्डको छापः

अनुसूची–८

(नियम ७ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

<u>अनुमतिपत्रको नवीकरणको लागि दिने निवेदनको ढाँचा</u>

मितिः

श्री नेपाल धितोपत्र बोर्ड
……………………… ।

१६ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा थप गरिएको ।

बिषयः अनुमतिपत्र नवीकरण गरी पाउँ ।

धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैंकर) नियमावली, २०६४ बमोजिम मर्चेन्ट बैंकरको रुपमा कार्य गर्न तहाँबाट प्राप्त अनुमतिपत्र मिति . . . . सम्म कायम रहेकोले नवीकरण गरी पाउनका लागि अनुमतिपत्र तथा बार्षिक शुल्क यसै साथ संलग्न गरी पेश गरेको छु ।

आधिकारिक दस्तखत :
नाम :
पद :
संगठित संस्थाको छापः

अनुसूची-९[17]
(नियम ९ को उपनियम (१) सँग सम्बन्धित)

(क) न्यूनतम चुक्ता पूँजी

१.निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक	रु. ५,००,००,०००।–
२. धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ता (अण्डरराईटर)	रु. ७,००,००,०००।–
३. शेयर रजिष्ट्रार	रु. ३,००,००,०००।–
४. लगानी व्यवस्थापक	रु. ५,००,००,०००।–
५.संस्थागत परामर्शदाता	रु. ३,००,००,०००।–

(ख) खण्ड (क) को बुँदा १ देखि ५ सम्मका मर्चेन्ट बैंकिङ्ग व्यवसाय गर्न निवेदन दिने निवेदकको न्यूनतम चुक्ता पूँजी बीस करोड रुपैयाँ हुनेछ।

(ग) धितोपत्र प्रत्याभूतिकर्ता (अण्डरराईटर) ले अन्तिम लेखा परीक्षण भएको नेटवर्थको पाँच गुणा र लगानी व्यवस्थापकले अन्तिम लेखा परीक्षण भएको नेटवर्थको दश गुणासम्म प्रत्याभुति (अण्डरराईटर) वा लगानी व्यवस्थापन गर्न सक्नेछ।

अनुसूची–१०
(नियम २४ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

सेवा शुल्क

मर्चेन्ट बैंकरले आफूले प्रदान गर्ने सेवा बापत देहाय अनुसार सेवा शुल्क लिन सक्नेछः

[18] १. सार्वजनिक वा परिपत्र विधिद्वारा निष्काशन गरिने धितोपत्रका लागि निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्ध सेवा उपलब्ध गराए वापत निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्ध गरिएको रकमको बढीमा दुई प्रतिशतसम्म सेवा शुल्क लिन सक्नेछ।

तर उक्त सेवा शुल्क एक लाख रुपैयाँ भन्दा कम हुने छैन ।

२. सार्वजनिक वा परिपत्र विधिद्वारा निष्काशन गरिने धितोपत्रका लागि प्रत्याभूति सेवा उपलब्ध गराए वापत प्रत्याभूति गरेको रकमको बढीमा ४ प्रतिशतसम्म सेवा शुल्क लिन सकिनेछ ।

३. धितोपत्रको नामसारी गरिदिए वापत प्रत्येक नामसारीका लागि दश रुपैयाँका दरले सेवा शुल्क लिन सकिनेछ । साथै शेयर रजिष्ट्रारको कार्य गर्ने मर्चेन्ट बैंकरले सम्बन्धित संगठित संस्थाबाट प्राप्त गर्ने बार्षिक सेवा शुल्क मर्चेन्ट बैंकर तथा सम्बन्धित संगठित संस्था बीच भएको सम्झौता बमोजिम हुनेछ ।

---

१७ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधन गरिएको ।
१८ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधन गरिएको ।

[१९] ४. लगानी व्यवस्थापन तथा संस्थागत परामर्श सेवा प्रदान गरे वापत ग्राहकबाट लिने सेवा शुल्क धितोपत्र व्यवसायी तथा सम्बन्धित ग्राहक बीच भएको सम्झौता बमोजिम हुनेछ ।

***

१९ धितोपत्र व्यवसायी (मर्चेन्ट बैङ्कर) (पहिलो संशोधन) नियमावली, २०७४ द्वारा संशोधन गरिएको ।